

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

و امر هم

شورا اینهم

آشنایی با وظایف شوراهای اسلامی شهر

زمستان ۱۳۹۶

استانداری گیلان

زهرا موحدی

قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

اصل ششم: در جمهوری اسلامی ایران امور کشور باید به اتکاء آراء عمومی

اداره شود از راه انتخابات: انتخاب رئیس جمهور، نمایندگان مجلس شورای

اسلامی، اعضاء شوراها و نظایر اینها، یا از راه همه پرسی در مواردی که در

اصول دیگر این قانون معین می گردد.

قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

اصل هفتم: طبق دستور قرآن کریم: "و امرهم شوری بینهم" و "شاورهم فی الامر"

شوراها، مجلس شورای اسلامی، شورای استان، شهرستان، شهر، محل، بخش،

روستا و نظایر اینها از ارکان تصمیم‌گیری و اداره امور کشورند. موارد، طرز

تشکیل و حدود اختیارات و وظایف شوراها را این قانون و قوانین ناشی از آن

معین می‌کند.

قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

اصل یکم: برای پیشبرد سریع برنامه‌های اجتماعی، اقتصادی، عمرانی، بهداشتی و فرهنگی، آموزشی و سایر امور رفاهی از طریق همکاری مردم با توجه به مقتضیات محلی، اداره امور هر روستا، بخش، شهر، شهرستان یا استان با نظارت شورایی به نام شورای ده، بخش، شهر، شهرستان یا استان صورت می‌گیرد که اعضاء آن را مردم همان محل انتخاب می‌کنند. شرایط انتخاب‌کنندگان و انتخاب‌شوندگان و حدود وظایف و اختیارات و نحوه انتخاب و نظارت شوراهای مذکور و سلسله مراتب آنها را که باید با رعایت اصول وحدت ملی و تمامیت ارضی و نظام جمهوری اسلامی و تابعیت حکومت مرکزی باشد قانون معین می‌کند.

قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

اصل یکصد و یکم: به منظور جلوگیری از تبعیض و جلب همکاری در تهیه

برنامه‌های عمرانی و رفاهی استانها و نظارت بر اجرای هماهنگ آنها،

شورای عالی استانها مرکب از نمایندگان شوراهای استانها تشکیل می‌شود.

نحوه تشکیل و وظایف این شورا را قانون معین می‌کند.

قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

اصل یکصد و دوم: شورای عالی استانها حق دارد در حدود وظایف خود

طرحهایی تهیه و مستقیماً یا از طریق دولت به مجلس شورای اسلامی پیشنهاد

کند. این طرحها باید در مجلس مورد بررسی قرار گیرد.

قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

اصل یکصد و سوم: استانداران، فرمانداران، بخشداران و سایر

مقامات کشوری که از طرف دولت تعیین می شوند در حدود

اختیارات شوراها ملزم به رعایت تصمیمات آنها هستند.

قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

اصل یکصد و پنجم: تصمیمات شوراها نباید مخالف

موازین اسلام و قوانین کشور باشد.

قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

اصل یکصد و ششم: انحلال شوراها جز در صورت انحراف از وظایف قانونی ممکن نیست. مرجع تشخیص انحراف و ترتیب انحلال شوراها و طرز تشکیل مجدد آنها را قانون معین می کند. شورا در صورت اعتراض به انحلال حق دارد به دادگاه صالح شکایت کند و دادگاه موظف است خارج از نوبت به آن رسیدگی کند.

قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران

ماده ۱- برای پیشبرد سریع برنامه‌های اجتماعی، اقتصادی، عمرانی، بهداشتی، فرهنگی، آموزشی و سایر امور رفاهی از طریق همکاری مردم با توجه به مقتضیات محلی اداره امور هر روستا، بخش، شهر، شهرستان یا استان با نظارت شورایی به نام شورای روستا، بخش، شهر، شهرستان یا استان صورت می‌گیرد و به منظور جلوگیری از تبعیض و جلب همکاری در تهیه برنامه‌های عمرانی و رفاهی استانها و نظارت بر اجرای هماهنگ آن، شورای عالی استانها مرکب از نمایندگان شوراهای استان تشکیل می‌شود.

ماده ۸۰ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران

۱- انتخاب بلافاصله شهردار واجد شرایط برای مدت چهار سال ۷-۱۰-۱۰-۱۵

دوره خدمت شهردار در موارد زیر خاتمه می‌پذیرد:

الف - استعفای کتبی با تصویب شورا.

ب - برکناری (عزل) توسط شورای شهر با رعایت مقررات قانونی.

ج - تعلیق طبق مقررات قانونی براساس تصمیم مراجع اداری و یا با صدور کیفرخواست مقام قضائی

د - فقدان هر یک از شرایط احراز سمت شهردار به تشخیص شورای شهر.

- فوت و جنون (حجر) شهردار

- اخراج و یا انفصال (موقت یا دائم) از خدمت به موجب احکام قطعی مراجع صالح اداری و یا قضایی

- غیبت غیر موجه

ماده ۸۰ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران

شرایط احراز تصدی سمت شهردار:

الف- تابعیت ج.ا.ا. (م ۹۸۹ ق.م.)

ب- حداقل سی سال سن تمام

پ- انجام خدمت و وظیفه عمومی (دوره ضرورت) یا داشتن معافیت دائم در زمان صلح برای مردان

ت- اعلام اعتقاد به مبانی ج.ا.ا. و قانون اساسی (دین مبین اسلام یا یکی از ادیان شناخته شده در قانون اساسی)

ث- نداشتن (سابقه) محکومیت کیفری مؤثر

ج- عدم اعتیاد به مواد مخدر و روان گردان و دخانیات (داشتن سلامت جسمانی و روانی)

چ- حداقل مدرک تحصیلی کارشناسی و رشته مرتبط متناسب با درجه شهرداری و (۰) ۳-۹ سال سابقه اجرایی

(مدیریت پایه، میانی و یا ارشد و یا خصوصی) متناسب با جمعیت شهر

م ۴- عدم مداخله در معاملات دولتی و کشوری و تصدی بیش از یک شغل

ت م ۴- بدهی قطعی معوق نسبت به شهرداری

م ۵- سکونت و اقامت در محدوده شهر در مدت تصدی سمت

ماده ۸۰ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران

۲- بررسی و شناخت کمبودها، نیازها و نارسایی‌های امور رفاهی حوزه

انتخابیه و تهیه طرح‌ها و پیشنهادهای اصلاحی و راه‌های کاربردی

در این زمینه‌ها جهت برنامه‌ریزی و ارائه به مقامات مسؤؤل ذی‌ربط.

دادن گزارشات لازم و ارائه انتقادات و اشکالات مربوط به حوزه فعالیت خود به نماینده یا

نمایندگان آن حوزه در مجلس شورای اسلامی.

ماده ۸۰ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران

۳- نظارت بر حسن اجرای مصوبات شورا و طرح‌های مصوب در امور شهرداری

و سایر سازمانهای خدماتی بشرط عدم اخلاص جریان عادی این امور. (نمایندگان)

۴- همکاری با مسؤولین اجرایی و نهادها و سازمانهای مملکتی در

زمینه‌های رفاهی بنا به درخواست آنان.

۵- برنامه‌ریزی در خصوص مشارکت مردم در انجام امور رفاهی با

موافقت دستگاههای ذیربط.

ماده ۸۰ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران

۶- تشویق و ترغیب مردم در خصوص گسترش مراکز گردشگری و تفریحی،

ورزشی و فرهنگی با هماهنگی دستگاههای ذی ربط.

۷- اقدام در خصوص تشکیل انجمنها و نهادهای اجتماعی،

امدادی، ارشادی و تأسیس تعاونیهای تولید و توزیع و مصرف با

مشارکت مردم، نیز انجام آمارگیری، تحقیقات محلی و توزیع ارزاق

عمومی با توافق دستگاههای ذی ربط.

ماده ۸۰ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران

۸- نظارت بر حسن اداره و حفظ سرمایه و دارایی ها و

اموال شهرداری و همچنین نظارت بر حساب در آمد و هزینه آنها

بشرط عدم اخلاف در جریان عادی امور شهرداری. (نماینده)

۹- تصویب آیین نامه های پیشنهادی شهرداری با رعایت

دستورالعمل های وزارت کشور.

ماده ۸۰ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران

ماده ۷۹ قانون شهرداری: شهردار موظف است منتهی تا پانزدهم هر ماه حساب در آمد و هزینه ماه قبل شهرداری را به شورای شهر تسلیم کند.

بند ۴ ماده ۷، بند ۵ ماده ۸ و ماده ۱۸ آیین نامه اجرایی تشکیلات، انتخابات داخلی و امور مالی شوراهای اسلامی شهرها: خزانه دار شورا باید حداکثر ظرف یک هفته پس از دریافت صورت حساب ماهانه در آمد و هزینه شهرداری، آن را بررسی و همراه با نظریه خود به جلسات شورا ارائه کند. منشی شورا می باید صورت جامع در آمد و هزینه مصوب شورا را به ضمیمه صورت جامع در آمد و هزینه شهرداری برای اطلاع عموم اهالی به طریق ممکن انتشار دهد.

ماده ۷۹ قانون شهرداری، بند ۱۰ ماده ۸۰ قانون شوراها و ماده ۱۸ این آیین نامه: شورا صورت جامع در آمد و هزینه مصوب خود و شهرداری را هر شش ماه یک بار منتهی تا پانزدهم ماه بعد برای اطلاع عموم اهالی به طریق ممکن انتشار دهد و سه نسخه از هر یک را به وزارت کشور ارسال نماید.

ماده ۸۰ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران

۱۱- همکاری با شهرداری جهت تصویب محدوده شهر با رعایت طرح‌های هادی و

جامع شهرسازی پس از تهیه آن توسط شهرداری با تأیید وزارت کشور و وزارت راه و شهرسازی

به تصویب مراجع قانونی تصویب کننده طرح‌های مذکور و ابلاغ استاندار.

۱۲- تصویب بودجه، اصلاح و متمم بودجه و تفریح بودجه سالانه شهرداری و

مؤسسات و شرکت‌های وابسته به شهرداری با رعایت آیین‌نامه مالی شهرداریها و

همچنین تصویب بودجه شورای شهر.

تبصره ۵- تصویب افتتاح حساب در بانکها

•

ماده ۸۰ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران

۱۳- تصویب وامهای پیشنهادی شهرداری (تعیین مورد مصرف تسهیلات مالی، مبلغ، سود و کارمزد و مدت تسهیلات و شیوه بازپرداخت و محل تأمین اعتبار استرداد درآمدهای عمومی و یا اختصاصی)

۱۴ - تصویب معاملات و نظارت بر آنها اعم از خرید، فروش، مقاطعه، اجاره و استیجاره به نام شهر و شهرداری با در نظر گرفتن صرفه و صلاح و با رعایت مقررات آیین نامه مالی و معاملات شهرداری.

تبصره - تفویض اختیار تصویب و انجام معاملات (عمده) تا میزان معینی با رعایت آیین نامه معاملات شهرداری به شهردار.

ماده ۸۰ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران

۱۵- تصویب اساسنامه مؤسسات و شرکتهای وابسته به شهرداری با تأیید و موافقت وزارت کشور حداکثر ظرف دو ماه.

۱۶- تصویب لوایح برقراری یا لغو عوارض شهر و همچنین تغییر نوع و میزان آن با در نظر گرفتن سیاست عمومی دولت.

ماده ۸۵- وضع عوارض متناسب با تولیدات و درآمدهای اهالی به منظور تأمین بخشی از هزینه‌های خدماتی و عمرانی مورد نیاز شهر طبق آیین‌نامه مصوب هیأت وزیران اقدام نماید.

تبصره - عوارض، یک ماه پس از ارسال هر مصوبه به وزارت کشور قابل وصول است. وزیر کشور می‌تواند در هر مقطعی که وصول هر نوع عوارض را منطبق بر آیین‌نامه مصوب نداند نسبت به اصلاح یا لغو آن اقدام نماید.

ماده ۸۰ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران

۱۷- نظارت بر حسن جریان دعاوی مربوط به شهرداری.

۱۸- نظارت بر امور بهداشت حوزه شهر.

۱۹- نظارت بر امور تماشاخانه‌ها، سینماها و دیگر اماکن عمومی، با تصویب

مقررات خاص برای حسن ترتیب، نظافت و بهداشت این قبیل مؤسسات و

اتخاذ تدابیر احتیاطی جهت جلوگیری از خطر آتش‌سوزی و مانند آن.

۲۰- تصویب مقررات لازم جهت اراضی غیرمحصور شهری از نظر بهداشت و

آسایش عمومی و عمران و زیبایی شهر

{ماده ۱۱۰ قانون شهرداری و تبصره (۱) ماده ۲۹ قانون نوسازی و عمران شهری} .

ماده ۸۰ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران

۲۱- نظارت بر ایجاد گورستان، غسلخانه و تهیه وسایل حمل اموات مطابق با اصول بهداشت و توسعه شهر.

۲۲- وضع مقررات و نظارت بر حفر مجاری و مسیرهای تأسیسات شهری (ماده ۱۰۳ قانون شهرداری) و آیین نامه هماهنگی اقدامات عمرانی مؤسساتی که خدمات آنها در داخل شهرها مستلزم حفاری معابر و احداث تأسیسات می باشد

۲۳- نظارت بر اجرای طرح های مربوط به ایجاد و توسعه معابر، خیابانها، میادین و فضاهای سبز و تأسیسات عمومی شهر بر طبق مقررات موضوعه. قانون راجع به احداث و توسعه معابر و خیابانها

۲۴- تصویب نامگذاری معابر، میادین، خیابانها، کوچه و کوی در حوزه شهری و همچنین تغییر نام آنها با رعایت مقررات مربوط.

ماده ۸۰ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران

۲۵- تصویب مقررات دیوارنویسی و یا الصاق هر نوع نوشته و آگهی و تابلو بر روی دیوارهای شهر.

۲۶- تصویب نرخ خدمات توسط شهرداری و سازمانهای وابسته به آن.

۲۷- تصویب نرخ کرایه وسائط نقلیه درون شهری (قانون توسعه حمل و نقل عمومی و مدیریت مصرف و

قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی).

۲۸- وضع مقررات مربوط به ایجاد و اداره میدانهای عمومی توسط شهرداری

برای خرید و فروش مایحتاج عمومی با رعایت مقررات موضوعه.

۲۹- وضع مقررات لازم در مورد تشریک مساعی شهرداری با ادارات و بنگاههای

ذیربط برای دایر کردن نمایشگاههای کشاورزی، هنری، بازرگانی و غیره.

ماده ۸۰ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران

۳۰- نظارت بر حسن اداره امور مالی شهرداری و کلیه سازمانها، مؤسسات، شرکت‌های وابسته و تابعه شهرداری و حفظ سرمایه، دارائی‌ها، اموال عمومی و اختصاصی شهرداری، همچنین نظارت بر حساب در آمد و هزینه آنها با انتخاب حسابرس رسمی؛ اعلام موارد نقض و تخلف به شهردار و پیگیریهای لازم بعلاوه ارسال یک نسخه از نتیجه گزارش حسابرس رسمی به وزارت کشور.

تبصره ۱- کلیه پرداختهای شهرداری در حدود بودجه مصوب با اسناد مثبت و با رعایت مقررات (ماده ۳۳) مالی و معاملاتی شهرداری به عمل می‌آید؛ به امضای شهردار و ذیحساب یا قائم مقام آنان که مورد تأیید شورای شهر باشند.

ماده ۸۰ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران

۳۱- ارسال نسخه ای از بودجه و صورت درآمد و هزینه سالانه شورا جهت بررسی و تصویب شورای شهرستان و استان - سپس جهت اطلاع عموم منتشر نماید.

۳۲- بررسی برنامه و بودجه سالانه **پیشنهادی** خدمات شهری واحدهای شهرستانی کلیه سازمانها و مؤسسات دولتی و مؤسسات عمومی غیر دولتی خدمات شهری. از نظر تطبیق با ضرورتهای موجود در حوزه انتخابیه و جلوگیری از تبعیض بین مناطق مختلف و گزارش نارساییها به شورای بالاتر و مراجع اجرایی ذیربط.

۳۳- همکاری با شورای تأمین شهرستان در حدود قوانین و مقررات.

۳۴- بررسی و تأیید طرحهای هادی و جامع شهرسازی و تفصیلی و محدوده و حریم

شهر پس از ارائه شهرداری و ارسال به مراجع ذیربط قانونی جهت تصویب نهایی.

ماده ۸۴ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران

شورای شهر و شهرداری و شرکتها و سازمانهای وابسته موظفند به نحو مقتضی و در صورت امکان با راهاندازی پایگاه رایانه‌ای، زمینه اطلاع عموم مردم را به طور مستمر از مصوبات، تصمیمات، عملکرد، بودجه، در آمد و هزینه (ماهانه، شش ماه و سالانه) خود فراهم نمایند. شوراها موظفند گزارش اقدامات سالانه خود را در آخرین جلسه هر سال مطرح و پس از تأیید برای اطلاع عموم منتشر نمایند.

«با تشکر از توجه شما»